

Rzadkie oraz nowe dla województwa mazowieckiego gatunki motyli (Lepidoptera) odnotowane w Puszczy Kozienickiej

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7488283>

MAREK BĄKOWSKI¹ , WOJCIECH PIĄTEK²

¹ Zakład Zoologii Systematycznej, Instytut Biologii Środowiska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6, Poznań 61-614, Polska, e-mail: bakowski@amu.edu.pl
ORCID: 0000-0002-9662-7347

² Cztery Kopce 1/2, 26-900, Kozienice, Polska, e-mail: wojtek_piątek@op.pl

ABSTRACT. Species of Lepidoptera rare and new to Mazowieckie Province, recorded in the Kozienice Forest.

The paper presents faunistic data on Lepidoptera caught at light in the Kozienice Forest, located in southern part of Mazowieckie Province. New data for nineteen species belonging to six families are given. Six of species are new for Mazowieckie Province (marked with *).

KEY WORDS: Lepidoptera, Oecophoridae, Cossidae, Crambidae, Geometridae, Notodontidae, Noctuidae, C Poland.

Opracowanie jest kolejnym z serii prac dotyczących rzadkich gatunków motyli odnotowanych na terenie Puszczy Kozienickiej. Ten zwarty kompleks leśny leży na pograniczu Mazowsza i Małopolski. Ze względu na bogactwo siedlisk, lasów mieszanych zbliżonych do naturalnych, obszar ten charakteryzuje się bogactwem przyrodniczym. Przykładami kompleksowych opracowań lepidopterofauny Puszczy są prace dotyczące motyli dziennych (BĄKOWSKI *et al.* 2003) oraz Sesiidae (BĄKOWSKI *et al.* 2003). Dane o rzadko spotykanych w Puszczy Kozienickiej motylach z rodzin: Sphingidae, Notodontidae, Lymantridae, Nolidae i Arctiidae, Geometridae oraz Noctuidae podają BĄKOWSKI & PIĄTEK (2012ab). Podobnie jak to było w przypadku ostatnich publikowanych rekordów, wszystkie osobniki zostały zwabione do światła przez drugiego z autorów. Znajdują się też w jego kolekcji. Miejsce prowadzonych badań to leśniczówka w miejscowości Maciejowice – Cztery Kopce (EC31). Miejsce to znajduje się w północnej części Puszczy Kozienickiej i leży w południowej części województwa mazowieckiego.

Nazewnictwo, systematykę oraz liczbę województw, z których wykazano poszczególne gatunki, przyjęto według wykazu rozmieszczeniowego motyli Polski (BUSZKO & NOWACKI 2017).

Gatunki nowe dla woj. mazowieckiego, zaznaczono gwiazdką po nazwie gatunkowej [*], potwierdzone z tego obszaru po roku 1961, wyróżniono dwiema gwiazdkami [**].

WYKAZ GATUNKÓW

Oecophoridae

Oecophora superior (REBEL, 1918) *

1 ex., 19.06.2017; 1 ex., 01.06.2018; 1 ex., 27.06.2018; 1 ex., 4.07.2018; 1 ex., 6.06.2019; 1 ex., 14.06.2019; 1 ex., 25.06.2019; 1 ex., 16.06.2021; 1 ex., 4.06.2021; 3 exx., 29.06.2021; 1 ex., 07.07.2021.

Gatunek dotychczas nie podawany z województwa mazowieckiego, znany z 4 województw w Polsce.

Cossidae

Acossus terebra (DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775)

1 ex., 9.06.2016; 1 ex., 12.08.2017.

Gatunek podawany z województwa mazowieckiego, podawany po roku 1986 z 4 województw w Polsce.

Crambidae

Evergestis frumentalis (LINNAEUS, 1761) *

1 ex., 21.06.2021.

Gatunek dotychczas nie podawany z województwa mazowieckiego, podawany po roku 1986 z 5 województw w Polsce.

Evergestis limbata (LINNAEUS, 1767) *

2 exx., 13-15.06.2017.

Gatunek dotychczas nie podawany z województwa mazowieckiego, ale szeroko rozsielony w kraju.

Sclerocona acutellus (EVERSMANN, 1842)

1 ex., 20.05.2018; 2 exx., 5-6.06.2019.

Gatunek podawany z województwa mazowieckiego, podawany z 5 województw w Polsce.

Palpita vitrealis (ROSSI, 1794) **

1 ex., 19.09.2015.

Gatunek nie podawany z województwa mazowieckiego po 1961 roku.

Geometridae

Nycterosea obstipata (FABRICIUS, 1794)

1 ex., 7.10.2020; 2 exx., 3-4.11.2020.

Gatunek podawany z województwa mazowieckiego, ale rzadki w skali kraju.

Pseudoterpna pruinata (HUFNAGEL, 1767)

2 exx., 17-18.08.2018.

Rzadki w skali kraju, ale szeroko rozsielony.

Thetidia smaragdaria (FABRICIUS, 1787)

1 ex., 26.06.2017; 1 ex., 24.06.2021; 1 ex., 3.07.2021.

Rzadki w skali kraju, ale szeroko rozsiadlony.

Isturgia arenacearia (DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775)

1 ex., 1.08.2022; 1 ex., 5.08.2022.

Gatunek podawany z województwa mazowieckiego, znany z 4 województw po roku 1986.

Lycia isabellae (HARRISON, 1914)

1 ex., 17.03.2019.

Gatunek nie podawany z województwa mazowieckiego po 1986, znany z 4 województw po roku 1986.

Notodontidae

Furcula bicuspis (BORKHAUSEN, 1790) *

1 ex., 2.06.2019; 1 ex., 1.08.2019.

Gatunek dotychczas nie podawany z województwa mazowieckiego ale szeroko rozsiadlony w kraju.

Noctuidae

Autographa bractea (DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775) **

1 ex., 30.07.2021.

Gatunek nie podawany z województwa mazowieckiego po 1961 roku.

Atethmia centrigo (HAWORTH, 1809) *

1 ex., 8.08.2019; 1 ex., 24.08.2019; 1 ex., 8.09.2019.

Gatunek dotychczas nie podawany z województwa mazowieckiego, podawany po roku 1986 z 6 województw w Polsce.

Spodoptera exigua (HÜBNER, 1808)

1 ex., 16.09.2016.

Gatunek podawany z województwa mazowieckiego, podawany po roku 1986 z 5 województw w Polsce.

Conistra erythrocephala (DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775)

1 ex., 5.05.2007; 1 ex., 5.03.2019.

Gatunek był już odławiany w tym samym miejscu we wrześniu i październiku 2004 roku (BAKOWSKI & PIĄTEK 2012b). Nie został uwzględniony wówczas jako nowy rekord dla województwa mazowieckiego (BUSZKO & NOWACKI 2017).

Brachylomia viminalis (FABRICIUS, 1776)

1 ex., 1.07.2019.

Gatunek był już odławiany w tym samym miejscu w czerwcu i lipcu 2003 i 2004 roku (BAKOWSKI & PIĄTEK 2012b). Nie został uwzględniony wówczas jako nowy rekord dla województwa mazowieckiego (BUSZKO & NOWACKI 2017).

Hydraecia ultima HOLST, 1965

1 ex., 1.08.2019.

Gatunek podawany z województwa mazowieckiego, podawany po roku 1986 z 8 województw w Polsce.

Noctua interjecta HÜBNER, 1803 *

1 ex., 14.07.2022.

Gatunek dotychczas nie podawany z województwa mazowieckiego, ale szeroko rozsielony w kraju.

PIŚMIENNICTWO

- BAKOWSKI M., GÓRSKI G., PIĄTEK W. 2003. Motyle dzienne (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea) Puszczy Kozienickiej. *Rocznik Naukowy PTOP Salamandra* 7: 181–191.
- BAKOWSKI M., HOŁOWIŃSKI M., MILKOWSKI M. 2003. Przezierniki (Lepidoptera: Sesiidae) Puszczy Kozienickiej. *Wiadomości entomologiczne* 21(4): 229–240.
- BAKOWSKI M., PIĄTEK W. 2012a. Rzadko spotykane i nowe dla województwa mazowieckiego gatunki Macrolepidoptera (Lepidoptera). *Wiadomości entomologiczne* 31(1): 43–45.
- BAKOWSKI M., PIĄTEK W. 2012b. Rzadkie i nowe dla województwa mazowieckiego gatunki miernikowców (Geometridae) i sówkowatych (Lepidoptera; Noctuidae) odnotowane w Puszczy Kozienickiej. *Wiadomości entomologiczne* 31(2): 128–129.
- BUSZKO J., NOWACKI J. (Eds.) 2017. A distributional checklist of the Lepidoptera of Poland. *Polish entomological monographs* 13, Poznań: 222 pp.

Accepted: 14 December 2022; published: 28 December 2022

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>